Saltsjön-Mälarens Båtförbund (SMBF) Miljökonferens 2022.12.08

Detta finns att läsa om på deras hemsida:

https://gansub.com/t/pm/5699536664160/

SMBF:s miljökonferens 2022

Fullsatt, angeläget och intressant var det när SMBF bjöd in till den traditionella miljökonferensen den 8 december. Hans Johansson ordförande i SMBF och Jimmy Dominius, SMBF:s miljökommitté inledde konferensen och hälsade de ca 100 deltagarna från 70 klubbar välkomna. Övriga medverkande var Curt Lindenbaum, SMBF:S juridiska kommitté som berättade om det s.k. Sollentunacaset. Carl Rönnow, miljöexpert SBU, informerade om läget ett år efter Skrovmålet och Vattenskoterutredningen. Elin Deremar från Länsstyrelsen i Stockholm informerade om arbetet med att skapa en nationalpark i Nämdöfjärden. Referat och samtliga presentationer finns här:

http://smbf.org/miljoarbete/

En omarbetad 4:e upplaga av ”Handbok för Fritidshamnar” delades ut med ett exemplar till varje deltagande båtklubb. Länkar till handboken, inklusive utskriftsvänlig version, finns här:

http://smbf.org/hamnboken/

Nytt i handboken är bl.a. en sida om Miljöansvarig som ger följande förslag:

Arbetsuppgifter för miljösamordnare:

• Samordna hamnens och klubbens miljöverksamhet.

• Delta i styrelsemöten och kommittésammanträden.

• Upprätta avfallshanteringsplan och hålla den uppdaterad

(Nya regler under 2023).

• Ha kontakter med kommunen, länsstyrelsen och andra

myndigheter för att följa miljöfrågornas utveckling.

• Vara behjälplig när kommunen gör miljötillsyn vid klubben.

• Utbilda styrelsen och (nya) medlemmarna i miljöfrågor.

• Upprätta en miljöplan/miljöpolicy.

• Föreslå nyinvesteringar och underhållsåtgärder.

• Kontroll av miljöstation, latrin- och avfallshantering

• Ansvara för skötsel av anläggningens utseende, att stängsel

och grindar hålls i gott skick. Städat och snyggt

Andra nyheter i handboken är avsnitt om:

- Säkerhet – ”Egen säkerhetskontroll” av båt
- El i fritidsbåthamnar – från Elsäkerhetsverket (som bilaga)
- Skrotbåtar – övergivna båtar
- Land och vattenområde, vågbrytare, service, ekonomi….

Något som ligger nära våra genomförda aktiviteter med båtbottensanering är den om ”Skrovmålet” och ”Sollentunacaset” som finns här:

http://smbf.org/wp-content/uploads/2022/12/Ett-ar-efter-Skrovmalet_Carl-Ronnow.pdf

Vad ligger i pipeline avseende miljö?

Åtgärdsprogram Havsmiljö 2022-27 – Skrovmålet 2.0

Översyn ”Båtbottentvättning”, revideras i HaV (Havs och Vattenmyndigheten) 2023 ?

Harmonisering av värden XRF-mätning och skrapprov. Chalmers klar våren 2023

Sweboat rapport efterbehandlingsåtgärder förorenade uppställningsplatser (tid ?)

Mottagningsdirektivet med uppdaterade krav på avfallshanteringsplatser. Januari 2023

Skrotbåtar. HaV kartläggning klar september 2023, Slutrapport 2025.

Sammanfattning av konferensen finns länkat till här:

http://smbf.org/wp-content/uploads/2022/12/Referat-miljokonferens-2022.pdf

Och kopieras in här för er:

Referat från SMBF:s miljökonferens 8 december 2022

Hans Johansson, ordförande och Jimmy Dominius, ordförande i miljökommittén

hälsade välkomna.

Hans påpekade att klubbarna ska vara förebilder och att vi ska sträva efter att det ska

vara lätt att göra rätt för klubbar och klubbmedlemmar i arbetet mot ett hållbart båtliv.

Curt Lindenbaum, SMBF:s juridiska kommitté, berättade om Sollentunafallet där

kommunens miljötillsyn krävde att klubbarna i Tegelviken i Norra Edsviken skulle vara

ansvariga för att åtgärda sanering av båtar. SMBF hjälpte till med ett överklagande till

länsstyrelsen, som upphävde kommunens beslut med hänvisning till att en båtklubb inte

har rådighet över båtarna. Det är endast ägaren som har rådighet och kan genomföra en

sanering efter påpekande. Beslutet är vägledande, men inte praxis, då frågan inte

prövats i mark-och miljödomstolen.

Eftersom klubben i miljöbalkens mening är verksamhetsutövare och i den meningen ansvarig för miljöpåverkan inom klubbens områden har man ett ansvar för att hindra skadlig påverkan på miljön och människors hälsa. I det ligger att till exempel kartlägga och kräva åtgärder av båtägare för att minimera påverkan på miljön av biocidbottenfärger med mera. Klubbarna ska i stadgar, ordningsregler och miljöplan ha tydliga miljöregler.

I samband med tecknade av nya arrendeavtal kan kommuner komma att ta in mera tvingande regler som gör att båtklubbar måste agera mera offensivt visavi medlemmarna. Men än så länge anses det inte rimligt att klubbarna ska behöva agera ”miljöpolis”. På ideell väg har många klubbar genomfört mätning av TBT och initierat sanering i samverkan mellan båtägare. I SMBF:s/SBU:s regi kommer fler utbildnings omgångar i XRF-mätning med målsättningen att bidra till att genomföra projekt

Skrovmålet fullt ut.

Carl Rönnow, miljösakkunnig på SBU informerade om den vägledning som finns från Transporstyrelsen, Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen samt Havs- och vattenmyndigheten. För framtiden är det önskvärt med en betydligt bättre samsyn mellan myndigheterna även om de har olika uppdrag.

Nu finns bra kunskap och erfarenheter av sanering av båtbottnar. Nästa steg är att genomföra, alltså ta fram åtgärdsplaner, mäta, initiera samverkan mellan båtägare osv.

Även om det framförts kritik mot XRF-mätningen, så är det den bästa metoden för att kartlägga halter i flera båtar. Enstaka båtar kan kartläggas genom skrapmetoden. Detta gäller även för medlemmar som har båten på den egna tomten vintertid och vid klubbens brygga sommartid.

Uppföljning och kontroll av att båtar inte har skadliga och för höga halter av biocider kan ske genom uppvisande av intyg, båtägarförsäkran, okulär besiktning med mera.

Viss uppföljning är viktig för att klubbarna inte ska hållas ansvariga. Klubbarna kan i sin egenkontroll redovisa att man agerat.

Curt Lindenbaum berörde helt kort frågan om marksanering på uppställningsområden.

Frågan kan bli aktuell om kommuner planerar annan markanvändning än båtuppställning.

Det är oklart om det är rimligt att kräva sanering av en arrenderande ideell båtklubb.

En ekonomisk förening eller kommersiell verksamhet har en tydligare ansvar.
Kan inte verksamhetsutövaren hållas ansvarig eller är okänd är det fastighetsägaren som är ansvarig för föroreningarna.
Elin Deremar från länsstyrelsen informerade om arbetet med bildandet av Nämdöskärgårdens nationalpark. Målsättningen är att efter utredningar och samråd besluta om parken 2025. Elin berättade att man är intresserade av inspel från båtlivet för att planera service med mera.
Jimmy Dominius berättade om översynen av SBU:s Handbok för fritidsbåtshamnar och delade ut ett ex till varje klubb.
Alla klubbar som har problem med skrotbåtar bör ta in tydliga bestämmelser om att klubben har rätt att flytta båtar både på land och i sjön i stadgar och avtal. Utan regler om skrotbåtar är det vanskligt att agera utan stöd från polis och kronofogden.
Curt Rönnow avslutade med att berätta om vattenskoterutredningen som slutförts men som regeringen inte tagit ställning till. Det är klart knivigt att finna ett regelverk som är lätt att både efterleva och kontrollera. Huvudproblemen är buskörning vid badplatser och störande buller.
Antecknat av Lars Fladvad, ledamot i SMBF:s miljökommitté och medlem i Solsidans Båtklubb